

Indoklás a Csokonai-díjhoz

Wenczel Imre drámajáték iránti érdeklődése a drámapedagógus adattár szerint igen korai¹, még az 1960-as évekre nyúlik vissza. (Édesanyja óvodás foglalkozásai inspirálták.) Később Debreczeni Tibor és Gabnai Katalin munkássága keltette fel ilyen irányú figyelmét. 1979-től először óvodásokkal, majd alsó tagozatos iskolásokkal játszott Pécsen, majd felső tagozatos gyermekszínházokkal dolgozott Nyúlon, Győrött és Székesfehérvárott. Foglalkozásaiban mindig a csoportos játékon volt a hangsúly. Ha produkció létrehozását kívánta a mindenkori környezet, természetes ösztönrel létrehozta azokat is. A nem zsűrizett és a zsűrizett produkciók általában egyaránt sikerélményt hoztak a vezetett csoportoknak. Így a nyúli 5. osztályos „Örökmozgó” színekörnek, ami meghívást kapott a csillebérci gyermekszínház műhely munkamegbeszélésére², vagy a győri II. Számú Oktatási Együttes felső tagozatos színház csoportjának, amelyik többször szerepelt sikerrel a korabeli gyermekszínház fesztiválokon.

Wenczel Imre bevallása szerint erős inspiráció volt számára a Montágh Imrével való találkozás. Figyelmének iránya a színház felől egyre inkább a drámapedagógia felé fordult. Ennek mind elméleti, mind gyakorlati tartománya egyre inkább kezdett kibontakozni a nyolcvanas, kilencvenes években Magyarországon is – főképpen Gabnai Katalin és Kaposi László munkásságának köszönhetően. Ennek az időszaknak a Győr-Moson-Sopron megyére vonatkozó rövid krónikáját meg is írta Wenczel Imre. (Az összefoglaló a Drámapedagógiai Magazin 42. számában jelent meg.) Mind általános iskolai, mind középiskolai tanárként beépítette tanóráiba is a drámajáték különböző fajtáit.³ 1996-tól folyamatosan továbbképzésekre járt, illetve saját „műhelyében” is egyre több felnőttképzést vezetett, például a győri Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolán, a Bartók Béla Megyei Művelődési Központban, a Gyermek Házában és a Petőfi Sándor Ifjúsági Házban. Kisebbség nagyobb falvak iskoláiban, kultúrházaiban egész tantestülettel játszott, 5-10-30 órás saját tematikájú tanfolyamokat szervezett és vezetett. A drámajáték megismertetése céljából bejárt több győri, mosonmagyaróvári, soproni általános és középiskolát. Bemutató foglalkozásaival, elméleti írásaival is segítette / segíti a drámapedagógia „terjedését”. A „Győr Közművelődéséért” kitüntetés indoklásának tételmondata 2003-ban: „a drámajáték, drámapedagógia megismertetése, elterjesztése”. 1998-tól a Magyar Drámapedagógiai Társaság aktív tagja, később a szervezet drámatanácsának is munkatársa.

A Révai Miklós Gimnázium és Kollégium magyartanáráként nem maradt hűtlen a színházhoz sem, 1991 óta vagy ötven diákszínköri darabot állított színpadra, köztük például a Tabarin-komédiákat vagy Örkény több drámájának részletét. A produkciók sikerei nem maradtak el, a mindenkori zsűri megyei és/vagy országos szinten 6 arany, körülbelül ugyanannyi ezüst és bronz oklevéllel minősítette az előadásokat. Két helikoni fődíj, egy helikoni arany és egy helikoni ezüst minősítés jelzi még a Wenczel Imre vezette révaiszínház sikeres szerepléseit⁴. Az Arany János tehetséggondozó program tanulóival is

¹ Lásd a <http://letoltes.drama.hu/Tarolo/Adattar/wi.pdf> weboldalt!

² Gabnai Katalin meghívása.

³ Lásd pl.: a <http://dramapedagogia.atw.hu/> weboldalt!

⁴ Ismertető: http://revai.hu/szinkorok/szinkortortenet_1.htm

készültek produkciók tíz éven keresztül, melyek az évente rendezett pécsi országos művészeti fesztiválokra rendre vagy fődíjasok voltak, vagy nagyrészt arany minősítést kaptak⁵. Az itt említett előadások némelyikéről készültek amatőr-felvételek, melyek megtekinthetők az interneten is⁶.

A munka dandárjában létrejön a révaisok amatőr csoportjainak színiköri táborozása. Az iskolavezetés és a révais kollégák segítségével, türelmével támogatott szerveződés maga a csoda.⁷ Közösségépítés a javából. Általa (közben) olyan csoportok és csoportvezetők képzése jön létre, aminek a hatása napjainkig ér. Wenczel Imre mintegy tíz évig szervezi, vezeti és menedzseli ezt a „misztériumot”. A híres csornai színiköri tábor nyaranta ma már nem csupán a révaisok drámás és színjátszós tanulmányainak élő közege, hanem az egész régiónak, azok különböző színjátszó „iskoláinak” valamint amatőr csoportjainak is otthona.⁸ Olyan törekvések is jellemzik ezt az utat, mint a révaisok angol nyelvű drámás csoportjának létrehozása (Torda Márta vezetésével) vagy a későbbi nagyon sikeres német nyelven játszó színikör működése Nagyszokolyainé Lőrinc Bea és Kovácsné Szabó Éva tanárnő vezetésével. Éppen a színjátszás és a drámajáték közös ügye segítette többször a győri, csornai, mosonmagyaróvári intézmények közötti együttműködést. Az együttműködések egyik kulcsfigurája rendszerint Wenczel Imre volt.⁹ Fiatal színjátszó-rendezőként és később is gyakran kapott meghívást megyei, regionális, sőt, országhatáron kívüli¹⁰ gyermekszínjátszó és diákszínjátszó fesztiválok zsűrizésére.

A drámajáték ügyét talán leginkább a felnőttképzésben elért eredmények jellemzik leginkább. A Magyar Drámapedagógiai Társaság által kínált programok és az országos pályázatok, melyeket főképpen Kaposi László képviselt, írt, szervezett, lektorált... olyan terepet kínáltak Wenczel Imre számára is, amelyet jól tudott használni a drámapedagógia gyakorlására, annak közvetlen bemutatására és képviselésére. Talán emiatt is vagy húsz éve jelen van oktatóként, játékmesterként a győri Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolán, tíz éve vizsgaelnökként Kaposi László híres Marczibányi téri 120 órás drámapedagógiai tanfolyamain, és gyakorló tanárként a magyar nyelv és irodalom középiskolai tanítása mellett jelenleg is kilenc drámás csoportot vezet a Révai Miklós Gimnáziumban.

A 2007-es HEFOP IPR, a hátrányos helyzetű tanulók segítségét szolgáló drámapedagógiai képzési programban nem csupán „trénerként” működik, hanem az országos műhely koordinátora, vezetője és krónikása is.¹¹

Wenczel Imre jelenleg a győri Révai Miklós Gimnázium és kollégium magyar nyelv és irodalom szakos tanára, kilenc drámajáték csoport trénere és a győri Széchenyi István

⁵ Ismertető: http://revai.hu/szinkorok/szinkortortenet_2.htm

⁶ Például: http://indavideo.hu/video/AJTP_Revai_2010_Orkeny_Pisti_Vakuum

⁷ Érdekes lehet a színikörök himnusza, amelyet akkoriban rendszeresen közösen énekeltek. [\(Letöltés=>\)](#)

⁸ A vezetők, munkatársak ma már a volt tanítványok: pl. Tóth Szilvia, Varju Nándor, Balla Richárd, Nagy Zsolt...

⁹ Győr, Bartók Béla Megyei Művelődési Központ, győri Petőfi Sándor Ifjúsági Ház, győri Gyermek Ház, győri Városi Könyvtár, győri Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár, győri Műhely Kulturális Folyóirat, Zichy-palota, Mediawawe, Csornai Művelődési Központ, mosonmagyaróvári és soproni iskolák és kulturális központok...

¹⁰ Legjellemzőbb itt a Duna Menti Tavasz kapcsolatrendszere.

¹¹ Lásd pl. a Drámapedagógiai műhelygyakorlatok c. köteteket! (IPMF 12. 1., 2. rész) Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság Budapest, 2008.

Egyetem Apáczai Csere János Karának óraadó tanára. Tanít magyar nyelvet és irodalmat középiskolában, drámatörténetet és színházismeretet, rendezési gyakorlatot és hatáselemzést az egyetemen, továbbra is képviseli az amatőr színjátszás és a drámapedagógia ügyét mindenütt, ahol lehetséges.¹²

Zárásképpen összegyűjtöttünk néhány jelzésszerű publikációs címet:

A legkorábbi ilyen témájú publikáció folyóiratban 1993-ban jelent meg *Szöveginterpretáció, alkotás, drámajáték* címmel. In: *Hogyan Tovább – 1993/1* (A Győr-Moson-Sopron megyei pedagógusok lapja)

Publikációk a DPM-ben a folyóirat indulásától 2014-ig:

Órködés (drámaóra-tervezet) - DPM /18. (1999/2. sz.)

Gyakorlatok, csoportos játékok tantárgyak tanításához/tanulásához - DPM /20. (2000/2. sz.)

A ritmus és a tempó szerepe a drámajátékban - DPM 2000. évi különszáma (2000/k)

„Szívesen elviselném azt a mosolyt” (Kaposi László riportja) - DPM /21. (2001/1. sz.)

Színház-Dráma-Nevelés – drámapedagógiai hétvége a Marczibányi téren – DPM /26. (2003/2. sz.)

„Arc Magazin” (drámaóra-tervezet) – DPM /26. (2003/2. sz.)

Felderítők (drámaóra-tervezet) - DPM /2006 – különszám drámapedagógusoknak

Élménybeszámoló a VII. Nevelésügyi Kongresszusról – DPM /36. (2008/2. sz.)

A XVII. Weöres Sándor Országos Gyermekszínházi Találkozó megyei és regionális bemutatóiról – DPM /2008 – különszám színháztudósoknak

De mi lett Iszménével? (drámaóra-tervezet) – DPM /37. (2009/1. sz.)

A drámapedagógia és a drámajáték installációja Győr–Moson–Sopron megyében – DPM /42. (2011/2. sz.)

Cseh-Bodnár Zsanett interjúi (*Szakall Judit, Székely István, Wenczel Imre*) – DPM /2013 – különszám drámapedagógusoknak

Egyéb drámás publikációk:

A baleset (drámafoglalkozás tervezet) – in: *Dramatikus módszerek a bűnmegelőzés szolgálatában* (szerk. Kaposi László) – Országos Bűnmegelőzési Központ; Magyar Drámapedagógiai Társaság, Bp. 2004.

Drámajáték-gyakorlatok – in: *Drámaóra-tervek gyűjteménye* (oktatási segédlet drámatanárok részére; szerk.: Pálfi Erika) – Győr, 1998.

¹² Élménybeszámoló a VII. Nevelésügyi Kongresszusról, In.: DRÁMAPEDAGÓGIAI MAGAZIN /36. (2008/2. sz.)

A walesi bárdok – in: Drámaóra-tervek gyűjteménye (oktatási segédlet drámatanárok részére; szerk.: Pálfi Erika) – Győr, 1998.

Szondi két apródja – in: Drámaóra-tervek gyűjteménye (oktatási segédlet drámatanárok részére; szerk.: Pálfi Erika) – Győr, 1998.

A drámapedagógiai műhelygyakorlatokról szóló kiadványhoz – in: Drámapedagógiai műhelygyakorlatok 1. rész (szerk. Kaposi László) – Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Bp., 2008.

Fontosabb rendezések amatőr színek számára:

1992 – „*Isteni rendszerváltás*” – A Révai Miklós Gimnázium színekének;

1993 – *Orpheusz és Eurüdiké* (mítosz-adaptáció) – A Révai Miklós Gimnázium „Turmix” színekének;

1994 – *Tabarin, avagy a megóvott szüzesség* (vásári komédia) – A Révai Miklós Gimnázium „Turmix” színekének (HELIKONI FŐDÍJ);

1994 – *Kisfiúk témáira* (szerkesztett műsor Weöres Sándor verse alapján) – A Révai Miklós Gimnázium „S’-Paletta” színekének;

1995 – *Orpheusz és Eurüdiké* (második változat; mítosz-adaptáció) – A Révai Miklós Gimnázium „S’-Paletta” színekének;

1996 – *Tóték* (Örkény István drámájának adaptációja) – A Révai Miklós Gimnázium „S’-Paletta” színekének (HELIKONI FŐDÍJ);

1996 – *Örkény-egypercesek adaptációja* – A Révai Miklós Gimnázium „Mágiarakás és LEM” színekének (Kisfaludy Napok - ARANY);

1997 – „*Tragédiácska*” (Madách Imre Az ember tragédiája és Karinthy Frigyes Az emberke tragédiája c. alkotásai alapján) – A Révai Miklós Gimnázium „LEM” színekének (Kisfaludy Napok - ARANY);

1997 – *Szerep&álm* – A Révai Miklós Gimnázium „Mágiarakás” színekének Varju Nándorral együtt! (Kisfaludy Napok - EZÜST);

1997– *Részletek a MACSKÁK c. zenés játékból* (Szólóénekesek: Kováts Iringó, Podzimek Katalin, Wenczel Virág);

1997 – *Animációs játékok* (bábszínházi etűdök) – A Révai Miklós Gimnázium új-kezdő színekének;

1998. *Tabarin úr újabb kalandjai: Vértelen véreshurkák* (vérbő középkori vásári komédia) --- A Révai Miklós Gimnázium „L&M” színekének (Kisfaludy Napok: ARANY; HELIKONI ARANY);

1999 – *Télapó telephelye Kft.* – A Révai Miklós Gimnázium „Ar(t)culat” színekének;

2000 – *Csodavárók* (A Téalapó Telephelye Kft-ből készült...) – A Révai Miklós Gimnázium „Ar(t)culat” színekörének;

2000 – *Ludas Matyi* (részlet egy készülő előadásból – torzóban maradt) – A Révai Miklós Gimnázium „Ar(t)culat” színekörének;

2000 – *Adrian Mole szenvedései* (Towsend, Sue naplóregényének részleteit dolgoztuk fel) – A Révai Miklós Gimnázium „Ar(t)culat” színekörének;

2000 – *TRIPÓDIA* (három részlet Örkény István Pisti a vérzivatarban c. darabjából) – A Révai Miklós Gimnázium „C4” színekörének (Kisfaludy Napok - ARANY);

2001 – *Sente boltja* (B. Brecht drámája nyomán készült rituális játék – torzóban maradt) – A Révai Miklós Gimnázium „új-kezdő” színeköri csoportjának;

2001 – *Adrian Mole szenvedései* (Towsend, Sue naplóregényének részleteit dolgoztuk fel) – A Révai Miklós Gimnázium AJTP drámás csoportjának (Országos fesztivál - FŐDÍJ);

2001 – *Jó, hogy gondolkodunk* (Beckett: Godot-ra várva c. darabjából - szereplők: Kovács Nikoletta, Tárnoki Tamás)

2001 – *Nem rossz arány* (Beckett: Godot-ra várva c. darabjából - szereplők: Baczoni Gergely, Kovács Máttyás);

2002 – *Az éjszaka csodái* (Weöres Sándor versének színpadra feldolgozása) – A Révai Miklós Gimnázium 11. F osztályának;

2002 – *Weöres-versek színpadi adaptációja* – A Révai Miklós Gimnázium AJTP drámás csoportjának (Országos fesztivál - FŐDÍJ);

2002 – *Molière: A képzelt beteg* – A Révai Miklós Gimnázium „Poézis” színeköri csoportjának;

2005 – *Péter, Pál és a fülemile* (Arany János életképének feldolgozása) – A Révai Miklós Gimnázium AJTP drámás csoportjának (Országos fesztivál - FŐDÍJ);

2006 – *Kádár Kata* (balladafeldolgozás) – A Révai Miklós Gimnázium AJTP drámás csoportjának (Országos fesztivál - ARANY);

2007 – *Jelenetek Örkény István Pisti a vérzivatarban c. drámájából* – A Révai Miklós Gimnázium AJTP drámás csoportjának (Országos fesztivál - FŐDÍJ);

2008 – *Vers-játékok* – A Révai Miklós Gimnázium AJTP drámás csoportjának;

2009 – *Tabarin, avagy a megóvott szüzesség* (vásári komédia) --- A Révai Miklós Gimnázium AJTP drámás csoportjának (Országos fesztivál - ARANY);

2010 – „*Vákuum*” (Örkény István Pisti a vérzivatarban c. drámájának részleteiből) – A Révai Miklós Gimnázium AJTP drámás csoportjának (Országos fesztivál - FŐDÍJ).